

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
S REGIONÁLNÍMI FUNKCEMI
TRUTNOV

Výroční zpráva 2011

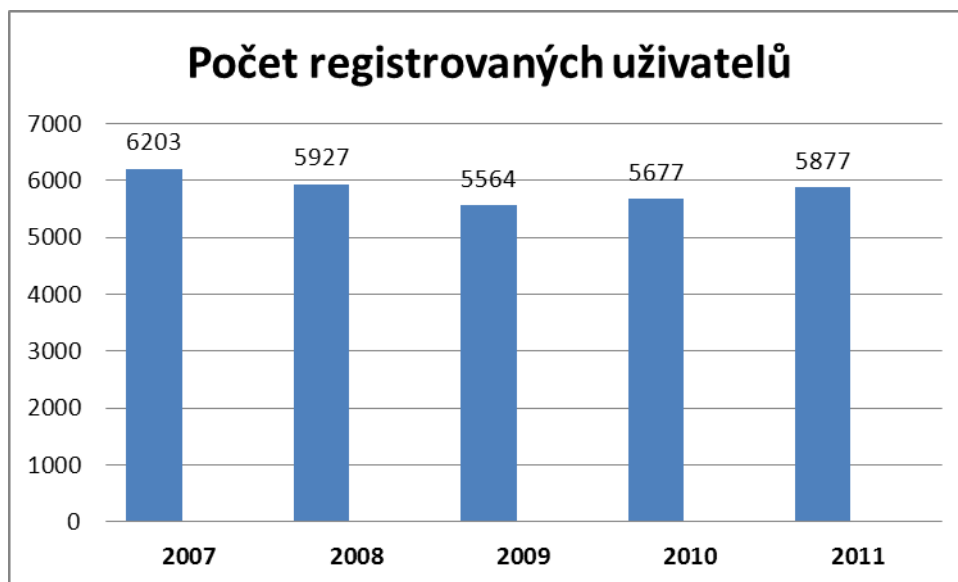
Trutnov, leden 2012

OBSAH

1) Služby	- 3 -
2) Služby v regionu a metodická činnost	- 6 -
3) Kulturně vzdělávací akce	- 8 -
4) Knihovní fondy	- 12 -
5) Hospodaření knihovny	- 13 -
6) Pracovníci	- 14 -
7) Technické zabezpečení	- 14 -
8) Příloha	- 15 -

1) SLUŽBY

V roce 2011 bylo zaregistrováno 5 877 uživatelů, z toho 4 661 dospělých čtenářů (80%) a 1 181 dětí do 15ti let (20%). Celkový počet registrovaných čtenářů mírně stoupl (o 200 čtenářů, z toho 78 dětských čtenářů).

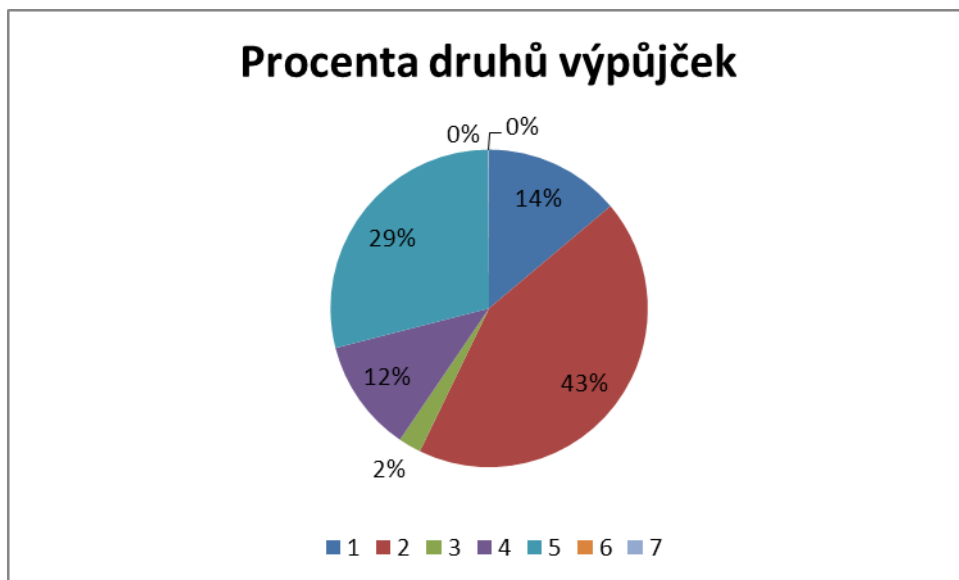
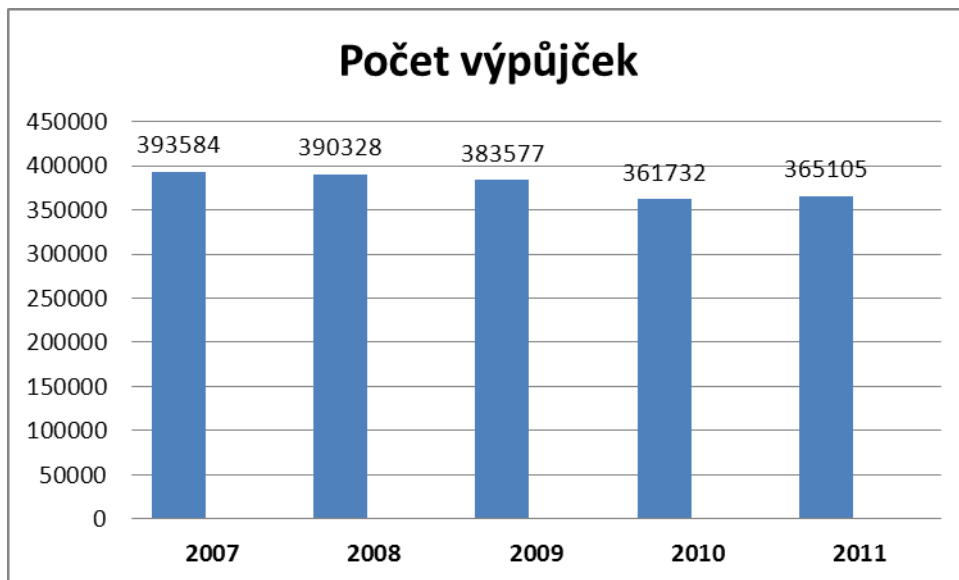

V tomto roce využilo našich služeb 152 013 uživatelů. Fyzických návštěvníků knihovny bylo 123 227. Z toho návštěvníků kulturních akcí 3 721 a vzdělávacích akcí – 500, návštěvníků využívajících internet v knihovně – 8 731 a návštěvníků on-line služeb (tzv. virtuální návštěvy) – 28 786. Dále jsme zaznamenali 54 886 návštěv webových stránek knihovny.

Poskytli jsme celkem 365 105 dokumentů. Výpůjčky se skládaly z naučné literatury (50 633), krásné literatury (158 180), z naučné literatury pro děti (8 432), z krásné literatury pro děti (41 938), z výpůjček periodik (105 643), z kartografických dokumentů (42) a zvukových dokumentů (237). Evidovaných prezenčních výpůjček

bylo 74 713 a prolongací (prodloužení výpůjčky před uplynutím řádné výpůjční doby) bylo 93 918.

1 – naučná literatura, 2 – beletrie, 3 – naučná pro děti, 4 – beletrie pro děti,

5 – periodika, 6 – mapy, 7 – zvukové knihy

Elektronické služby knihovny

Mezi ně patří webová stránka knihovny (www.mktrutnov.cz) – tu navštívilo 54 886 uživatelů - a elektronický katalog (<http://online.mktrutnov.cz/>). Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny bylo 21 966 a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 1 173. Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu evidujeme 22 183 a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 6 603. Těchto služeb využívá stále více uživatelů.

Před koncem roku jsme zprovoznili nový on-line katalog OPAC 2.0 – Carmen. Jeho výhodou je:

- Nový způsob zadávání hledaného textu v jedné řádce bez nutnosti určení druhu údaje.
- Fulltextové vyhledávání pomocí speciálních indexů dovolující nastavení váhy jednotlivých polí.
- Řazení výsledků podle relevance - skóre (podle toho, ve kterých polích byl text nalezen).
- Fasety (řezy), které „roztrídí“ výsledky do skupin a usnadňují pak další dohledání.
- Mrak hledaných slov jako inspirace pro čtenáře, ale i pro knihovnice při akvizici fondu.

Po přihlášení uživatele:

- Možnost hodnocení dokumentů formou hvězdiček a jejich celorepublikového sdílení.
- Možnost vytváření uživatelských recenzí - slovních hodnocení dokumentů.
- Možnost hodnocení těchto uživatelských recenzí dokumentů (oblíbené/neoblíbené).
- Uložení designu (barev, panelů) konkrétního uživatele bez ohledu na konkrétní PC.

Web pro dětské čtenáře, který je na adrese <http://detskyweb.mktrutnov.cz/>, navštívilo v tomto roce 4 462 návštěvníci. Pracovnice oddělení pro děti tyto stránky průběžně aktualizují.

Knihovna poskytuje službu „Ptejte se knihovny“, která je službou českých knihoven nejširší veřejnosti. Tato služba odpovídá na stručné a konkrétní otázky čtenářů krátkým seznamem knih, časopisů, popřípadě i www stránek (do 5 záznamů). Na dotazy zaručujeme odeslání odpovědi na čtenářovu e-mailovou adresu do 48 hodin (v pracovních dnech) od doručení zprávy. V tomto roce pracovnice zodpověděla dva dotazy.

Obrat knihovního fondu dosáhl 2,15 výpůjček na jednu knihovní jednotku.

V rámci meziknihovní výpůjční služby jsme obdrželi 1 091 požadavků, z nichž bylo kladně vyřízeno celkem 1 035 žádanek. Z naší knihovny bylo vyžádáno 474 dokumentů, pro naše čtenáře jsme z jiných knihoven zapůjčili 561 dokument.

Otevírací doba půjčoven činí souhrnně 48 hodin týdně; z toho oddělení pro dospělé čtenáře a studovna mají otevřeno 48 hodin, oddělení pro děti 25 hodin, pobočka v Horním Starém Městě 31,5 hodin, pobočka Poříčí 7 hodin a pobočka v Bohuslavicích-Adamově a Studenci 2 hodiny týdně.

Využívání elektronických služeb knihovny - SMS zprávy nebo e-mailem upozornění před blížícím se koncem výpůjční doby (tzv. předupomínka), oznámení o připravené rezervaci dokumentu, vlastní upomínky a další informace našim uživatelům - se těší stále větší oblibě.

2) SLUŽBY V REGIONU A METODICKÁ ČINNOST

Jako knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí na základě smlouvy se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové jsme poskytli služby 53 veřejným knihovnám a 5 knihovnám jiné sítě (školní, muzejní a archivní).

Poradenská a konzultační činnost byla zaměřena především na pomoc při vypracovávání grantových žádostí, školení knihovnického programu Clavius REKS, webové stránky knihoven, akvizice fondu, uspořádání fondu, sloučení knihovny s informačním centrem obce, meziknihovní výpůjční služba, poskytování informací z právní a ekonomické oblasti, kontrola projektů z dotačních programů, řešení konkrétních problémů a jiné pomoci podle situace v dané knihovně. Evidovány jsou pouze ty konzultace, jejichž doba vyřízení trvala více jak 30 minut (těch bylo poskytnuto 208). Mnoho dalších evidováno nebylo, protože nesplňovaly podmínky dané knihovnickými standardy. Dále jsme uskutečnili 72 metodické návštěvy v základních knihovnách regionu.

Knihovna v Kohoutově

Na webové stránce v oddílu Knihovny regionu je uveřejněn adresář profesionálních i neprofesionálních knihoven. U každé knihovny jsou uvedeny základní kontaktní údaje včetně adresy webové stránky. U neprofesionálních knihoven, které používají knihovnický systém Clavius REKS také elektronický katalog (v letošním roce přibýly další knihovny, celkový počet je tak 34 on-line katalogy). Dále jsou zde aktuální knihovnické informace a vzorové základní dokumenty. Webový katalog pro výměnné fondy (<http://online.mktrutnov.cz/ds/>) použily knihovny během roku k hledání žádaných dokumentů 2 076 krát.

Knihovna v Havlovicích

V roce jsme zpracovali 56 statistických výkazů Kult (MK) 12-01 za všechny profesionální i neprofesionální knihovny regionu. K této činnosti používáme statistický program Stat-Excel, který umožňuje vytvářet různé přepočtové tabulky. Po zkontrolování a opravě výkazů jsou tyto údaje uloženy do statistického programu NIPOSu. Většina neprofi knihoven využívá knihovnický program Clavius REKS a tak většinu sledovaných údajů je schopná pracovníce metodiky dodat do výkazu sama.

Naše knihovna je účastníkem projektu benchmarking. Na poradě profesionálních pracovníků bylo všem doporučeno přihlásit se do tohoto projektu. Byly jim vysvětleny výhody, které sebou aktivní účast v projektu nese (např. porovnávání výsledků s jinými knihovnami či podklady pro jednání se zřizovatelem).

Profesionální knihovníci využívají ke svému vzdělávání nabídky především Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a Národní knihovny v Praze. Pro neprofesionální knihovníky byla uskutečněna dvě školení – Knihovnický program Clavius REKS a Pořádání vzdělávacích a kulturních akcí v knihovně (8 vyučovacích hodin).

Knihovna v Lánově, která je umístěna v budově Infocentra

Letos byly uspořádány dvě porady pro profesionální knihovníky. Hlavními tématy byly statistické výsledky za rok 2010 – jejich porovnání se standardy VKIS, granty pro rok 2012, nabídka nových školení. Dále pak informace z jednotlivých knihoven a pomoc při řešení jejich problémů.

Pomoc při aktualizaci a revizi knihovních fondů jsme poskytli 8 obcím knihovně regionu. Zrevidovali jsme 13 577 knihovních jednotek.

Výměnný fond knihovny obsahuje 44 394 knihovní jednotky. Přírůstek v tomto roce činil 2 271 svazek. Vyexpedovali jsme 305 výměnných souborů do 42 obecních knihoven. Celkem bylo odvezeno 28 172 dokumenty. Každý soubor obsahoval více jak 90 svazků.

Servis výpočetní techniky poskytujeme knihovnám, které používají program Clavius a Clavius REKS. Na našem okrese se jedná o 36 neprofesionálních knihoven, které používají Clavius REKS, 7 profesionálních a dvě neprofesionální knihovny používající knihovnický program Clavius. Dále je poskytován servis knihovnám jiné sítě – 2 muzejní knihovny a 1 knihovna archivu. Na požádání poskytujeme pomoc i knihovnám z vedlejšího okresu – Červený Kostelec a jejím spádovým knihovnám – Slatina nad Úpou a Žernov.

Velmi nás potěšilo, že Knihovnicí roku za náš okres byla vyhlášena paní Ivana Kubečková z knihovny v Radvanicích.

3) KULTURNĚ VZDĚLÁVACÍ AKCE

V roce 2011 jsme uskutečnili 188 kulturních a 25 vzdělávacích akcí především pro dětské čtenáři a pro seniory. Velký ohlas měly kurzy práce s internetem pro seniory. Ty jsme uskutečnili v lednu, březnu a dubnu a vždy byly během několika dnů plně obsazeny.

Lednový kurz výuky seniorů

Kurz práce s internetem pro seniory

Výlet do polského města Kudowa-Zdrój

Výběr těch nejzajímavějších akcí:

Leden	- Zapomenutá řemesla (pro děti)
Únor	- vyhodnocení soutěže "Otesánek"
Březen	- Zapomenutá řemesla – Jak a co na sebe
Duben	- Noc s Andersenem
	- Celonárodní čtení Bible
Květen	- Čas lásky a nadějí
Červen	- Rostu s knihou
Září	- Kurz práce s informacemi
	- Etiketa
Říjen	- Týden knihoven – kamarádka knihovna, pověsti našeho kraje
	- Šmoulí nocování
	- Počítačové školení pro seniory
Listopad	- Reiki
	- Irisdiagnostika
Prosinec	- Kouzlo Vánoc
	- Vánoce dříve a dnes pro seniory

Návštěva dětí z mateřské školy

Celý rok nás navštěvují pravidelně děti z Mateřské školy Trutnov. Tyto návštěvy mají velký význam pro utváření a upevňování návyku čtení u dětí od raného věku.

Pro maminky a tatínky na mateřské dovolené uskutečňujeme pravidelná každoměsíční setkání v oddělení pro děti.

Nejmladší čtenáři

Další významnou akcí bylo nocování v knihovně. Poprvé to bylo „Nocování s Václavem Čtvrtkem a jeho postavičkami“. Uskutečnilo se v dubnu. Druhé se konalo v říjnu pod názvem Šmoulí nocování.

Šmoulí nocování

V květnu jsme si se seniory povídali na téma Květen – čas lásky a nadějí. V září proběhlo setkání nejstarších čtenářů s názvem Lásky slavných žen. A znovu jsme je pozvali v prosinci, abychom si společně připomněli Vánoce.

4) KNIHOVNÍ FONDY

Přírůstek knihovního fondu v tomto roce činil 5 769 knihovních jednotek, z toho bylo 2 271 knih pro výměnné soubory. Stav knihovního fondu k 31. 12. 2011 je 169 695 knihovních jednotek. Z toho 49 857 naučné literatury, 119 512 krásné literatury a 310 zvukových knih, 15 kartografických a jeden elektronický dokument – sbírka zákonů a vyhlášek. Knihovna odebírá 148 exemplářů periodik. Na nákup bylo vynaloženo 1 040 068,- Kč (z toho 445 tis. Kč na zakoupení výměnných fondů). Akvizice fondu probíhá prostřednictvím internetu nebo osobními návštěvami dealerů nakladatelství či knihkupectví. Výběru se také účastní pracovníce ze služeb, aby nákup odpovídal požadavkům našich uživatelů.

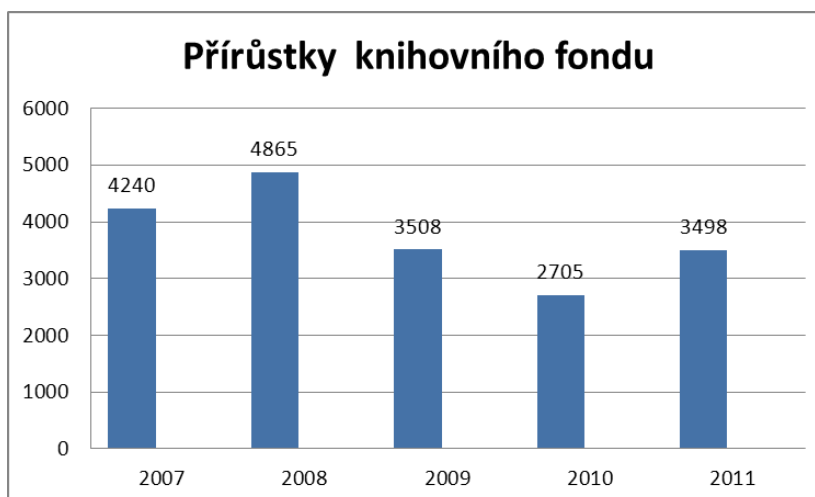
Úbytek knihovního fondu byl 1 971 knihovní jednotka. Jednalo se o knihy opotřebované a obsahově zastaralé.

Pracovnice zpracování knihovního fondu využívá při své práci ISHARE (sdílenou katalogizaci). Záznam je také porovnáván se záznamem v souborném katalogu Caslin. Nové přírůstky jsou do dvou dnů vyexpedovány na pulty oddělení.

Knihovna přispívá do souborného katalogu SKAT a Caslin. Záznamy jsou odesílány vždy po ukončení daného měsíce. Za nové záznamy odpovídá pracovníce oddělení zpracování knihovního fondu, záznamy z počátku automatizace (rok 1993) opravuje pracovníce studovny a aktualizované záznamy přidává do katalogu Caslin. V tomto roce opravila a odeslala více jak 3 000 záznamů.

V rámci ochrany fondů byly průběžně baleny nebo přebalovány knihy a časopisy. Zároveň byly opravovány poškozené dokumenty, kterých je po každém výpůjčním dnu kolem 20 svazků. Také pokračujeme ve vybavování dokumentů bezpečnostním kódem. Snažíme se tak eliminovat ztráty dokumentů.

Od 4. do 13. dubna probíhala v knihovně a jejích pobočkách po deseti letech revize knihovního fondu. Během těchto 8 dnů byl zrevidován veškerý knihovní fond – volný výběr a sklady. Do současné doby probíhá dohledávání dokumentů.

5) HOSPODAŘENÍ KNIHOVNY

Hospodaření knihovny skončilo nulovým hospodářským výsledkem. Abychom jej dosáhli, museli jsme použít rezervní fond, protože schválený rozpočet byl o 100 tis. Kč nižší než výdaje. Výdaje knihovny činily 7 093,5 tis. Kč.

Příjmy z vlastní činnosti dosáhly 705,5 tis. Kč. Na celkových nákladech se podílejí 10%.

V tomto roce jsme získali grant VISK 3 ve výši 89 tis. Kč na zakoupení nového on-line katalogu Carmen.

Regionální funkce knihovny byly dotovány Královéhradeckým krajem ve výši 1.430 tis. Kč.

Náklady tvoří:

- nákup knihovního fondu 1040 tis. Kč (knihy, zvukové knihy, periodika),
- osobní náklady 4 668 tis. Kč,
- opravy a údržba 27 tis. Kč
- ostatní provozní náklady 1358 tis. Kč (nájem, energie, material, služby)

6) PRACOVNÍCI

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců činil 13,73. Do starobního důchodu odešla Bohumila Radiměřská z oddělení pro děti. Vedoucí tohoto oddělení se stala Stanislava Žaludová a na místo druhé pracovnice oddělení byla přijata Michaela Holá. Mgr. Martina Vodičková ukončila pracovní poměr dohodou k 30. 6. Za ni již nebyla přijata žádná pracovnice. Dále byl ukončen pracovní poměr s paní Adelaide Neumannovou, která pracovala v pobočce Poříčí. Její místo bylo nabídnuto paní Radiměřské, která je přijala.

Zaměstnanci knihovny se účastnili mnoha odborných a oborových akcí a školení, která pořádala Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové a Národní knihovna ČR v Praze.

7) TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

V roce 2011 nedošlo k žádným změnám v technickém zabezpečení knihovny.

Průběžně byly prováděny revize a drobná údržba přístrojů a zařízení.

Příloha 1

Vyhodnocení dotazníkového šetření, které proběhlo v knihovně a jejích pobočkách v měsíci říjnu 2011

Výzkumu se zúčastnilo 168 respondentů. Ti měli možnost odpovídat přes webový formulář nebo vyplňovat klasický papírový dotazník.

Věkové kategorie - počet odpovědí v %

14-19	26,2
20-29	9,6
30-39	12,5
40-49	17,8
50-59	10,7
60-69	16,1
70-79	5,9
80-	1,2

Skladba respondentů podle pohlaví v %:

ženy	76,8
muži	23,2

Porovnání se skladbou čtenářů v %:

ženy.....	64,3
muži	35,7

Nejvyšší dokončené vzdělání respondentů v %:

základní.....	29,2
vyučen nebo SŠ bez maturity	11,9
střední s maturitou.....	36,3
pomaturitní, VOŠ.....	5,9
vysokoškolské.....	16,7

Ekonomicky neaktivní respondenti se zařadili do těchto kategorií:

důchodce.....	44
student.....	44
rodičovská dovolená.....	10
nezaměstnaný	2

Odpovědi na jednotlivé otázky:

1. Jak často navštěvujete prostory knihovny?

96 % respondentů chodí do knihovny více než 1x měsíčně, 4 % 1x čtvrtletně a déle.

10 respondentů navštěvuje knihovnu denně.

2. Jak často využíváte webovu stránku knihovny?

43 % respondentů - ji využívá vícekrát za měsíc.

57% respondentů ji využívá v delších intervalech (čtvrtletně, půlročně).

3. Kde využíváte služby?

V hlavní budově 40 % respondentů.

Pobočky navštěvuje 32% respondentů.

28% respondentů chodí do některé pobočky i do hlavní budovy.

4. Využíváte knihovnu a její služby pro:

90 % respondentů nejčastěji využívá knihovnu pro volný čas a vzdělávání.

Další otázky se hodnotily stupnicí 1-5 jako při známkování ve škole (od zcela vyhovuje do zcela nevyhovuje), stupnice byla doplněna ještě možností „nehodnotím“.

5. Jak vám vyhovuje provozní doba knihovny ?

známka 1.....60,7 %

známka 2.....28,6 %

průměrná známka.....1,49

6. Jak hodnotíte služby?

výpůjční služby

známka 1.....79,8 %

průměrná známka1,19

kopírovací služby

známka 1.....14,3 %

průměrná známka.....1,52

nevyužívá.....80 %

přístup k veřejnému internetu

známka 1.....77,3 %

průměrná známka.....1,2

nevyužívá.....66,6 %

MVS

známka 1.....44 %

průměrná známka.....1,47

nevyužívá.....77,3%

informační a rešeršní služby.

známka 1.....39 %

známka 2.....6 %

průměrná známka.....1,42

kulturní a vzdělávací pořady

známka 1.....12,5 %

známka 2..... 6 %

průměrná známka.....1,31,

nevyužívá.....80,4 %

služby studovny

známka 1.....27 %

průměrná známka.....1,42

nevyužívá..... 61,9 %

Velká část respondentů hodnotila pouze výpůjční služby.

7. Jak hodnotíte nabídku knihovního fondu?

beletrie

známka 1.....57,7 %

známka 2.....24,4 %

průměrná známka.....1,43

naučná literatura

známka 1.....43,5 %

známka 2.....20,8 %

průměrná známka.....1,56

časopisy

známka 1.....33,9 %

známka 2.....14,3 %

známka 3.....7,1 %

průměrná známka.....1,54

8. Jste spokojeni s dostupností knihovny (vzdálenost, dopravní spojení, bezbariérový přístup)?

známka 1.....71,4 %

průměrná známka.....1,38

9. Umožňují vám internetové stránky bez problémů najít informace o službách a fondech?

známka 1.....62,5%

průměrná známka..... 1,4

10. Pomáhá vám knihovna získat informační dovednosti, které potřebujete (vyhledávání v DB, na internetu, v katalogích)?

známka 1.....63 %

průměrná známka.....1,38

11. Jste spokojen/a s rozsahem a kvalitou prostor knihovny?

známka 1.....51,8 %

známka 2.....34,5%

průměrná známka.....1,63

12. Jste spokojen/a se sociálním zázemím knihovny (WC, šatna, oddychové prostory) ?

známka 1.....38 %

známka 2.....31 %

průměrná známka.....1,99

13. Považujete technické vybavení (počítače, kopírky) za dostatečné?

známka 1.....34,5 %

známka 2.....32,7 %

průměrná známka.....1,69

14. Jsou k vám pracovníci knihovny vstřícní?

známka 1.....80,9 %

průměrná známka.....1,25

15. Mají podle vás pracovníci knihovny dostatečnou úroveň odborných znalostí, aby mohli odpovídat na vaše dotazy?

známka 1.....70,8 %

průměrná známka.....1,31

16. Jak hodnotíte celkovou úroveň služeb knihovny?

známka 1.....58,3 %

známka 2.....35,1 %

průměrná známka.....1,47

Souhrn odpovědí:

- ❖ Spokojenost se službami Městské knihovny Trutnov byla ve všech otázkách hodnocena převážně nejvyšším hodnocením, tj. známkami 1 a 2.
- ❖ Nejvýše byla hodnocena vstřícnost pracovníků knihovny k uživatelům.